

Núm. 601

Any XIII

Barcelona 8 de Mars de 1900

LA VOSTRASA

SETMANARI CATALÀ

10 CENTIMS lo número

Lo mateix fa de corista,
que travalla de modista,
que broda o sombreros fá,
Es bona, may está trista.
¡Ditxós qui la pescará!

Copia fot. de A. Espina

De dijous á dijous

—¡SILENCI!... ¡MUIXONI!...

AMIGA Tomasa: En aquesta desditzada Espanya, anomenada no se per qui 'l pais dels vice-versas, no existeixen escrupuls en res absolutament, ni en declarar bonas pera la ensenyansa, obras que contenen disbarats y descuyts inexplicables.

—Ja se á quin' obra 't refereixes.

—No ho estranyo, porque n' han parlat tots los periódichs fentse eco de la impugnació que en lo Congrés va dirigirli un senyor diputat á Corts, excitant la hilaritat fins dels mes serios pares de la patria. En la obra en qüestió, tractantse de lo útil que 'l bou es al home, 's diu qu' aquet s' en aprofita per sa carn y per sa llet...

—Pósat un punt á la boca, Pierrot... y quan te vegis obligat á parlar del bou, cital sols per la banya, y quan parlis del home, ó d' en Silvela, senyállals únicament per la paraula, porque estém en plena época de denúncias, y allá ahont menos te pensis pot saltarte una multa ó quelcom mes desagradable encare.

—¡No m' en parlis, qu' encar 'm cou la denuncia de la setmana passada!

—Per aquet motiu t' aconsellava jo, que tanques sis la boca, porque un cop tancada, no es fácil que t' hi entrin moscas.

—Reconeix, Tomasa, qu' ets una xicota molt prudenta, y 'm pesa no haver seguit sempre al peu de la lletra 'ls saludables consells que t' has dignat donarme. Per lo tant, senyalam tu mateixa, de qué ó de qui podem tractar, sense por de rebre. ¿Parlém del escàndol d' Esparraguera?

—¡Ca, barret!.. Van intervenirhi catalanistas, y tot lo que está relacionat ab aquets senyors, pot ocasionar disgustos. Ja sabs que 'l governador ha rebut instruccions severíssimas de Madrid... y com que tu ets un tarit-tarot, que t' engrescas, t' engrescas, sense tenir en compte que hi ha autoritats que poden y deuen posar á rotllo als toca-campanas com tu, sentiria qu' ab tu 's repetis lo miracle de Mahoma, qui va posarse al sol y va trobarse á l' ombra.

—No desitjo mourem dels raigs vivificant del so', estimada Tomasa. Soch un enemich acèrrim de la fosca, de las tenebras. Dònam llum, molta llum, que la claror no 'm perjudica la vista.

L'um, molta llum, qu' aborreixo la obscuritat y l' obscurantisme.

—Donchs, guárdat; qu' ara tenim sobre 'l nostres caps los atapahits y grisenchs nimbus, aixís com las mes espessas boyras.

—Ja 'm guardo. ¿Vols que parlèm dels jesuitas?

—¡Primer nos cayui d' arrel la llengua y tinquem de permaneixe en un etern mutisme!

Conech massa de quin peu coixejas, y 'l punt que projectas tractar es negre, negrissim. Tu ets un pigmeu, una formigueta, y has de fugir dels punts negres. En la fosca pots morir aplastat, com mor l' insecte sota la roca que rodola al fons del abisme.

—Es cert; jo no puch apartarme dels punts clars, fent encare uns ulls com unas taronjas, per' evitar una trepitjada. ¿Vols que parlèm d' en Villaverde y de l' Arrendataria de Tabacos?

—Tampoch. Es una qüestió de fer fum, y luego t' acusarian de que en donas, en lloc de propagar la llum que dius que tant t' entussiasma y anhelas. ¿Tu ets, sens dupte, partidari del lliure cultiu del tabaco?

—Justament. Ab quatre mitjas botas de petroli ab las corresponents matas d' aqueixa planta, que adornarian 'l nostre balcó, tindria assegurat lo tabaquet per tot l' any.

—Donchs, gracias qu' en las expendedurias pugas comprarlo, porque per mes qu' en Villaverde y en Romero dels nostres pecats, desitjin tant com tu cultivario lliurement, haureu de fumar ab pipa, com vulgarment se diu, porque tractantse d' una companyia tan pobrissona com es l' Arrendataria, tot lo que contra ella 's projecti s' en anirà en fum.

—¿Parlèm, donchs, de la contínua y encarnissada lluyta entre 'l capital y 'l travall?

—Es aquesta, qüestió tan delicada, que, á pesar de ser los nostres propòsits qu' un y altre arrivin á una soluciò convenient y honrosa per abduas parts, tal vegada, com molts que s' han proposat lograr la terminaciò de la renyina, no faríam mes qu' acabá d' embolicar la troca. Mes fácil nos fora menjar foch sense cremarnos y ofegarnos en una xicra d' aigua

—¿Ocupemnos, donchs, de la moralitat, tal com l' entenen moltes personas tingudas per honradas?

—Ay, Pierrot! Aqueixa es una cosa que cada qual l' entén á la seva manera y contra la seva opinió no troba rahons bonas. ¿Què en treuriam d' esgargamellarnos pregonant ahont acaban las bonas costums y comensan las dolentes, si un exèrcit numeros de moralistas, cridant mes fort que nosaltres, asseguraria qu' hem agafat per l' extrem contrari l' punt de partida?

—¿De qué parlarém, donchs?

—De res, Pierrot de l' ànima. ¡Silenci! ¡Muixoni! A boca tancada, no hi entran moscas!

PIERROT DE LA TOMASA.

Cinch minuts fora del mon

QUIN somni més divertit
he tingut aquesta nit:
he rebut impresions bonas
sомнiant que era un hombron,
únic masclé en tot lo mon
y tot rodejat de donas.

Jo estava en aquell serral
més venerat que cap gall
entremitj de las gallinas,
vivia sens cap recel,
semblava que fos al cel
voltat de imatges divinas.

En las mevas excursions
me'n seguian batallons
tan pel plà com per la serra
sent aclamat cada instant;
no crech que en Prim ho fos tant
quan tornava de la guerra.

Totas feridas d'amor
per conseguir lo meu cor
voljan acontentarme,
y jo ab aquells angelets
tan hermosos y ben fets
no sabia ahont decantarme.

L'una m'ha dat un vestit
molt elegant y teixit
de fil d'or que molt llubia
y l'altra m'ha regalat
un manto tot carregat
de brillants y pedreria.

Una de bonichs ullots
m'ha servit uns guisadets
que havia fet ab gran manya,
y un'altra d'hermos conjunt
aprop meu tenia a punt
los millors licors d'Espanya.

Per esà ab comoditat
una m'ha tret lo calsat
sense mourem del assiento,
y una més maca que un sol
per dà a mas penas consol
m' estava contant un qüento.

L'altra encenia ab delit
lo gas avants de ser nit
per que no esties a las foscas;
y un'altra ab un rich ventall
s'havia pres lo travall
d'anarme espantant las moscas.

¡Quin somni més deliciós!
cap nena 's dava repòs,
totas per darm'e bon tracte
estavan al voltant meu,
quan me sento un cop de peu
que m'ha fet desperjà al acte.

Corro a mirar qui ha sigut
y veig un home barbut
que en lo meu costat dormia
tan lleig y tan fastigós
que mirantlo se m'han fos
las ilusions que tenia.

J. R.

RELATO ORIGINAL

EN Faustino era un jove que, constantment, anava darrera *La Doloretas* l'hostalera del Canyet (per mal nom *La cotorra del barri*). Va juntarse ab tres personas, entr' elles, un tal don Seba que tenia a sa disposició a tots 'ls Ratas que varen robar *Las matracas de Sant Pons*, A punta de dia de *La vigilia de Nadal*, y fent de las sevas, y volgurent el xicot que 's parlés d'*Un Tenorio més*, va lograr ab son atreviment qu' *Una diva* sabatera li digués qu' era massa *Pobre y tonto* pera conquistarla com havia intentat ferho ab *La Doloretas*, junt ab un' altra que li deyan *La dama de las comedias*, *La modisteta* que tot sovint s' anuncia en *Lo diari d'en Brusi*. *La primera* a Barcelona que va introduir la moda de ballar en *Un sarau de sora l' americana* a l' ensorrada, la qual va moure més rebombori que *Lo miracle de Mahoma*.

El xicot, vejense despectiat, aburrit y fins desahuciad per *L' amo de la casa*, determinà esperar *L' arribada del didot*, puig li va escriure que baixés a ajudarlo y que, si era necessari, farian *Jochs de mans de carrerò* 'ls dos, pera guanyarse las garrotas.

Com feya poch que 'l didot l' havia deixat, li contestà: «*Quan sou mort lo combregaren; i per què no ho deyas avantis?... ara, Faustino, sàpigas que, Fins demà no matém el porx que, sempre ho fem pe 'L dijous gras y, entr' una cosa y un' altra y La pila del greix* (vulgo saji) que 'ns queda per sordre, y que *L' un per l' altra*, la sogra y la dona qu' es *Un' altra sogra encarpiçat* que la primera, fa que tot se fassi tart, de mala gana y *De mala fé* y, francament, ja tinch l' ànima més consumida que *L' ànima d'en Rosega-sebas* per tot lo que tinch d' aguantar; de modo que, *De rialles venen plorallas sempre qu' a casa 's fa la matansa*».

En *Faustino* més cremat qu' *Otello il moro di Valencia*; y anantii coni diuhen els mateixos valencians, *La prosesò per dins*, esperá ab resignació *Lo retorn d'en Pere Roch* qu' aixís s' anomena 'l didot son protector, y exclamá:—A veure *Qui podrà més?* djo, ó la pega que 'm persegueix?

Al arriuar el didot, poso un anunci a *Lo diari d'en Brusi* de que *Se desea una doncella*, deixant las senyas a *Lo fotògrafo* de la cantonada y, si per casualitat a la fulana li agrada fer comedia, en lloc de 'ls Jochs de mans de carrerò, tot seguit construeixo *Un teatro casullà* para que ella hi representi *Pamela*, y *A cent anys conteta i erda*, y aixís, me separo de las malas companyias, y de *La Doloretas*, de la *Diva sabatera*, de *La modisteta* y de *La cotorra del barri*, etc. A *L' arribada de 'l didot* miraré ab més detenció lo que sigui més convenient.

No hi vuli passar més per *Pobre y tonto*.

Ara a descansar y... *Fins demà* que desd' *A punta de dia* podré esperar ab més tranquil·litat *Lo retorn d'en Pere Roch*.

Nota: Tinguis en compte que, durant aquesta relació, s'ha anat formant el catálech de las obras dramàtiques de

ABELARDO COMA.

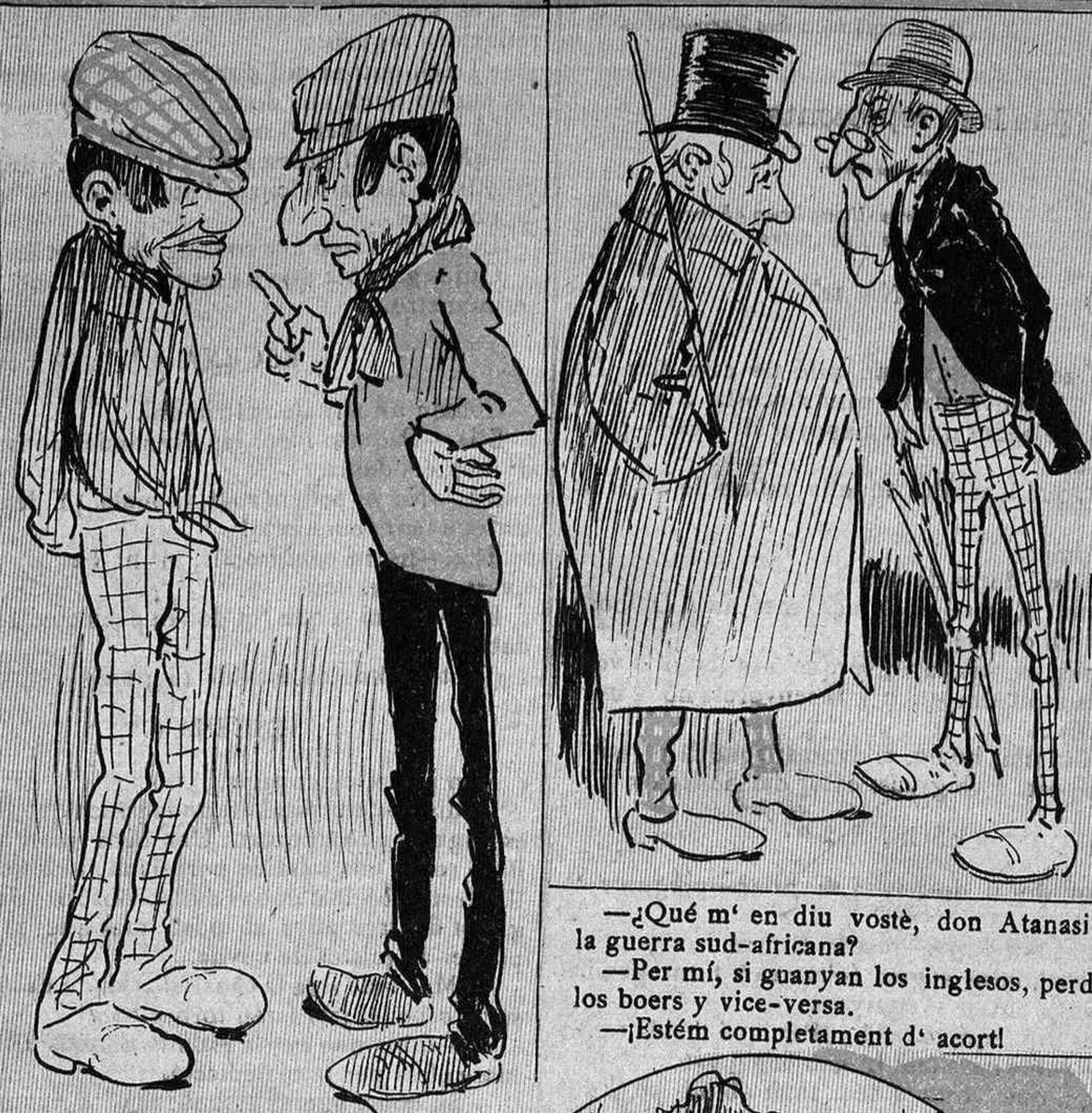
LA TOMASA
GUERRA ANGLO-BOER

LO CABALL DEL GENERAL

Han matat al brau capdill
qu' ha portat en combats cent,
y està trist, com si temés
no trobar cap mes valent.

LA TOMASA
DEL TRANSWAAL

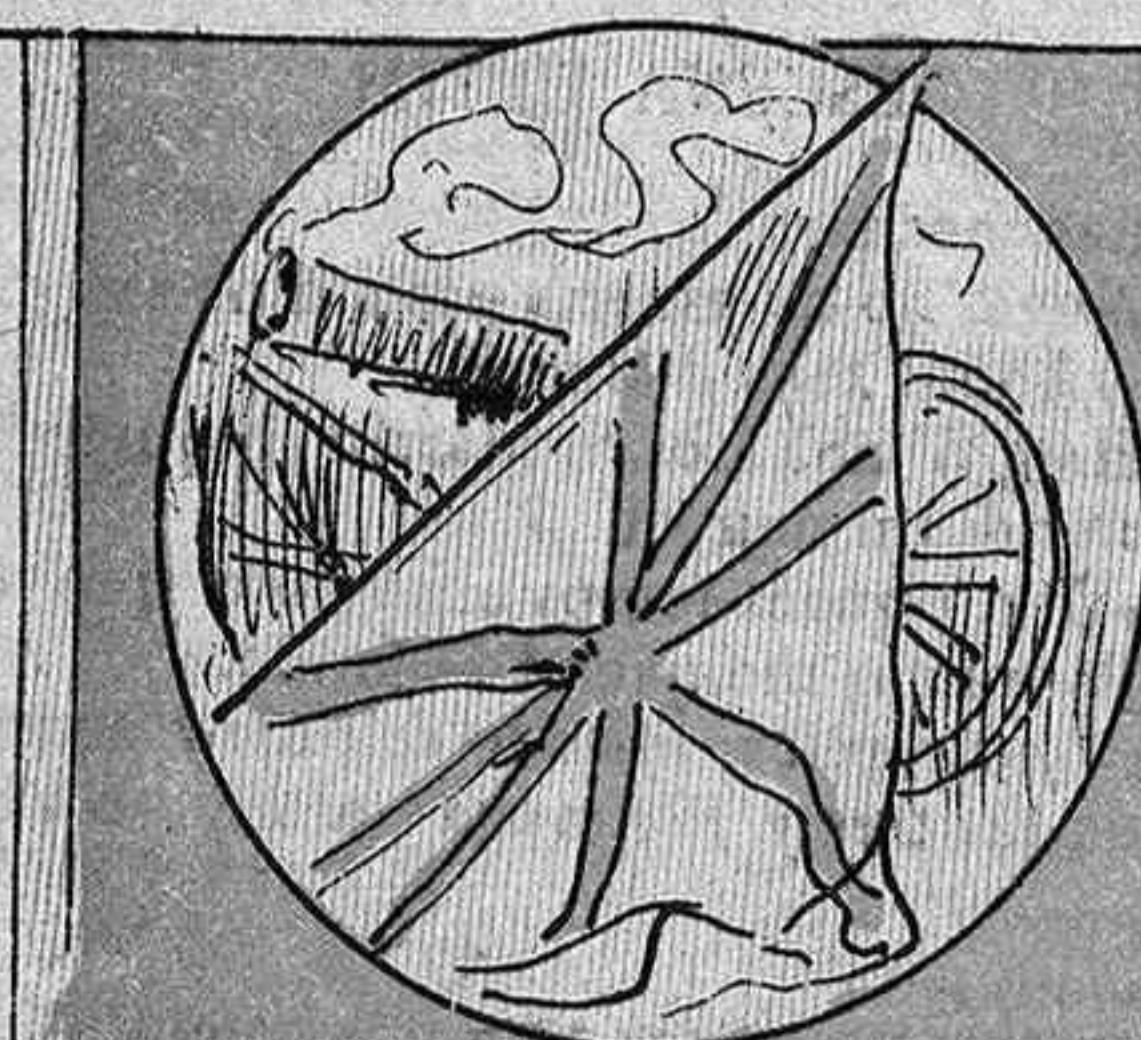

—¿Qué m' en diu vostè, don Atanasi, de la guerra sud-africana?

—Per mi, si guanyan los inglesos, perdrán los boers y vice-versa.

—¡Estém completament d' acort!

—Com qu' això de toca 'l piano,
es perseguit y va mal,
val mes que 'ns allistém prompte
per la guerra del Transwaal.

—Los boers son lo meu ideal. ¡Per lo barbut... y porque no 's deixan pujar á las barbas!

TERMÓMETRO DEL AMOR

(Del «Almanach des Parisiennes.»)

(Quadret representable)

*Travall que firmo ab mon nom
perque 'l pot firmar tothom.*ESCENA 1.^a

Llacció passa en un saló de casa rica. Lo duenyo de la casa s'acosta á un jove elegant qn' està apoyat al escalfa-pandas y li diu:

—Paco ¿qué li sembla aquella *pelleta* de color de rosa?

—De primera.

—Té 30 mil duros de dot.

—¡Cristo! Encare m' agrada més ara. De bona gana faria un cop de cap.

—Donchs, es cosa fácil; perque á la familia vosté 'ls hi es molt simpàtich y la senyoreta no 'l mira ab mals ulls...

—Preséntimhi, home, allavoras; ¿qué fá parat? (N Paco està á 50 graus: calor del Senegal).

ESCENA 2.^a

—¿Quin dot li destina á sa filla?—pregunta 'l notari.

—Quinze mil duros—respón 'l pare.

—Dispensi, futur sogre; (observa 'l futur gendre timidament), potser s' equivoca.

—No es cap equivocació. ¿Per qué havia sentit parlar de doble cantitat? L' han enganyat.

—Digui que vosté 's deu casar ab mí pe 'l dot no mès? diu la promesa picada.

—¿Vol callar, prenda? No sé ahont tenia 'l cap ara...—contesta 'n Paco mossegantse 'ls llabis.

(Lo termòmetro ha baixat 10 graus: marca 'ls 40 ab prou feyna).

ESCENA 3.^a

Ja han tirat las amonestacions de la parella: voltan á n' en Paco tots 'ls parents d' ella.

—No 's pot arrivá á figurar, Paquito, lo contents qu' estém de que entri á formar part de nostra família. Ja vindré á dinar dos ó tres cops cada setmana.

—Cosinet,—li diu un jove cessant—ja sé que vosté té amistat ab 'l Gerent del Ferrocarril del Nort, y com jo no vull sortir de Barcelona, ja fará de manera que 'm donguin una plassa de 16.000 rals al menos, aquí mateix. Ja vindré demá á casa seva que n' hi acabaré de parlar.

—Veyam —li diu una tía d' ella—si fará ben felissa á la meva neboda.

—Si li dona un mal viure á la meva filla,—exclama la mare ploriquejant—li arrancaré 'ls ulls.

(Aqueixa conversa familiar ha refredat notablement la temperatura: lo termòmetro salta als 35 graus).

ESCENA 4.^a

—N Paco entra al domicili conjugal... (Ja son casats, se suposa). Contempla á sa muller y 's fá las reflexions següents:

—Tinch quinze mil duros més de lo que 'm crea, empró tinch una dona hermosa. ¡Quin cabell! (La núvia 's treu 'l monyo postís.)

—¡Malament! prossegueix 'l nuvi... Bé, pro 'ls cabells no fan la felicitat. Totas les donas 'n portan de postissos...

(La núvia 's treu una considerable cantitat de cotó) ¡Quina ganyota que ha fet 'n Paco!... 28 graus al termòmetro.

ESCENA 5.^a

Contan un any de matrimoni.

Ella.—Paquito meu; las Fernández donan un ball d' etiqueta demá.

Ell.—No hi podèm anar, titoneta. ¡Y després! 'M carrega tanta cursileria!

Ella.—Es un compromís; m' hi has d' acompañar; es deber tèu.

Ell.—A mi si que 'm donan poch cuidado aquets debers!

(Lo termòmetro està als 14 graus).

ESCENA 6.^a

Han passat cinch anys.

La dida està bressolant un märrech que llença uns espinguels que aixordan. Una nena molt entremaliada romp una tassa de porcelana al volquer recullí 'l seu bebé de demunt de la consola. Un bordegasset de tres anys ab poch mes que cala foch al portier ab mistos de cuyna.

—¡Malehida siga la canalla! crida 'n Paco estirantse 'ls cabells, ¡'M farán tornar boig!

—Sembla que no 'ls estimis als teus fills... diu la mare ofesa per la maledicció.

—Si, dona, que 'ls estimo; pro 'n tenim dos de massa.

—Donchs, mira; 'm sembla que aném pe 'ls quatre...

—Reyna Santíssima! ¿Ja hi torném á ser?

Lo termòmetro baixa á zero. Cupido 's veu obligat á posarse abrich y bufanda.

ESCENA ÚLTIMA

Deu anys mes tard.

Ell.—Noya, no m' esperis pas á diná avuy.

Ella.—¿Ahont tens d' anar?

Ell.—Haig d' aná á ca 'n Martin ab quatre amichs pera tractar d' un negoci,

Ella.—D' un quant temps ensá noto que tots 'ls negocis 'ls tractas menjant á la fonda.

—N Paco no replica; mira lo rellotje y pensa:

—Ja son les tres y l' Amalia m' espera á las tres y mitja...

(Lo termòmetro marca 12 graus sota zero. Desd' aquesta escena final 'l matrimoni entra á la seva Siberia).

Manifest á las potencias extrangeras

Jo, en Riusech, l' abaix firmat,
jove aixerit y trempat
y ademès ab moi talent. (1)
saig sapiguer que hi uobat
un maravillós invent,

que, en cas de guerra, ha de sé
un paper molt principal
y qual patent cediré
á la nació, que primé
vinga à oferirme un caudal.

L' hauria cedit ab gust
als boers, ja fa uns quants mesos,
mes no hi volgut, ni era just,
per la por de que l' disgust...
¡sobleuves als meus inglesos!

Y per altra part, tampoch
al anglés l' hi volgut dar,
perque víctima d' ecls soch
y si be no 'ls vuell fer soch,
tampoch los vuell ajudar.

Mon invent es tan terrible,
que jo crech que l' poble ó rey
que l' adopti, sens remey
s' ha de tornar invencible
y a tot hom fará la lley.

La pólvora y dinamita
no valen ré!... S necessita
un explosiu molt milló.
¡Lo meu deixa de recó

(1) Llegeixis «gana».

la melinita y lydita!

Per mostra sols, los diré
que l' altre dia, no sé
que dimontri va passar,
que l' explosiu .. va explotar
y 'ls piats de l' escudellé
y cadiras mitj trencadas
y ollas ab furia llensadas,
tot va fer en mon cap, blanch,
(apart de tres bofetadas
que 'm van fer bullir la sanch).

Puig han de saber vostés
que l' meu invent, ademès
de fer la explosió oportuna,
té unas mans... que pesan més
de miua arroba cada una!

Y vaj!, ho diré ben clar,
l' explosiu qu' ha de causar
tant de mal, si no 's malogra,
no es pas altra que la sogra
que Deu m' ha volgut donar.

¡Si, senyors!... La sogra impia
que 'm maltracta cada dia
y fa mon suplici etern.
¡Ella, que l' meu cel cambia
y l' converteix en infern!

¡Ja ho veuen!... Sols una aixís
fa à un home tan infelis,
com ella à mí m' está fent,
si 's reunissin cinch ó sis
¿pot darse pitjor torment?

Y si fossin molts milles,
y formessin batallons
ab armas y municions
¿no 's sembla que si aixó 's ses
may perdrian las accions?

Aixís, donchs, si aixó ho veieu
potencias no us descuydeu,
puig son las horas molt críticas
¡compréume l' dret y allisteu
totas las mamás politicas!

Tota vegada que 's diu
qu' ans d' arrivar al istiu
estarém al punt de dalt
y ab la guerra universal
no quedará ningú viu,

jo desd' ara us ofereixo
ma sogra, perque coneixo
que un gran servey vos fará
¡sab de mossegá y lladrá
y per pochs diners la deixo!

¡Aixó s'! com té molt punt
de generala per munt,
se li haurá de doná un grau.
¡Ja ho sabéu, doneun'hi algún
y á la fi... 'm deixarà en pau!
Ab la ventatja també
—si 's queda en lo camp d' honor—
que no sols no 'm queixaré...
¡si no qu' encara daré
molts gracies pe l' favor!

M. RIUSECH.

Tal farás, tal trobarás

La Ciseta y en Ramón
quinze anys fa que van casarse,
ell travalla de manyà,
ella á estonas cus y planxa,
Los estalvis que n' han fet
se 'ls ha emportat la maynada,
que cinch fills los doná Deu,
y ja al cel n' hi tenen quatre:
sols los resta l' més petit
que set anys ne conta ara;
bellugós y ajogassat
res á son magí s' escapa;
si l' pare lo té volgut,
més y més li té sa mare,
y li té mes que tots dos
lo pobre avi qu' es á casa.
Lo vell pare d' en Ramón
ne té ja prop de setanta;
ningú l' vol á travallar
que 'ls amos de vells se 'n cansan.
L' hivern ha sigut crudel,

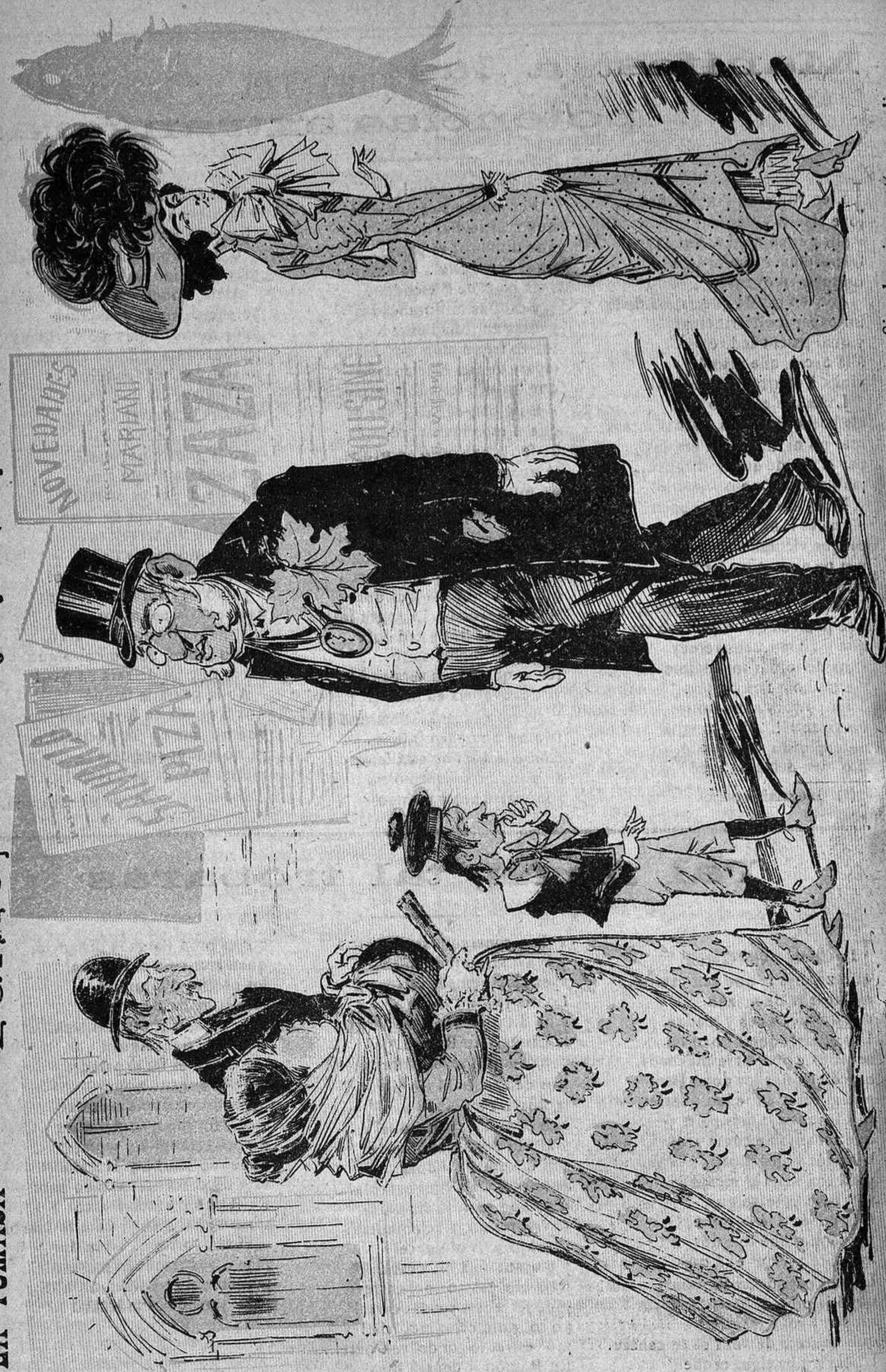
s' han conseguit las glassadas
y l' avi arraulit de fret
s' es ajocat en son catre.
Lo meje l' ha visitat
y ha dit que la cosa es llarga;
la Ciseta y en Ramón
s' han mirat s'ense parlar.
Los deutes los hi fan por,
la miseria los espanta,
han pensat en l' Hospital
y allí hi portarán son pare:
son fill mateix li durá
per no dì als veuhins paraula.
Tan bon punt lo dia naix,
al vell malalt ja ho entaulan,
l' avi gira 'ls ulls al cel
y plorant deix llit y casa.
Dels que passan pe l' carrer
¡qué farrenyas son las caras!
¡o sol quin color més trist!
¡qu' estret lo cor del vell pare!...
En Ramón li dona l' bras

qu' es prou llarga la distancia;
quan son vora al Hospital
los precisa d' aturarse,
lo vell ha de descansar
que l' respir l' ofech li tapa.
Cantó de Sant Agustí
iots dos han fet la parada:
l' avi aixugant la suor
ne mormola eixas paraulas:
—Ay, fill meu, aquí mateix
devora eixa iglesia santa,
duentlo també al Hospital
vaig fer descansá al meu pare.—
En Ramón, al semí aixó
s' ha tornat blanch com lo marbre.
—Vos al vostre hi vareu dur
i y jo á vos també hi portava!
i y soch pobre y tinch un fill!...
Pare, ¡tornéNSE'm à casa!

J. S.

PECIXOS DE QUÀRIES SQUA

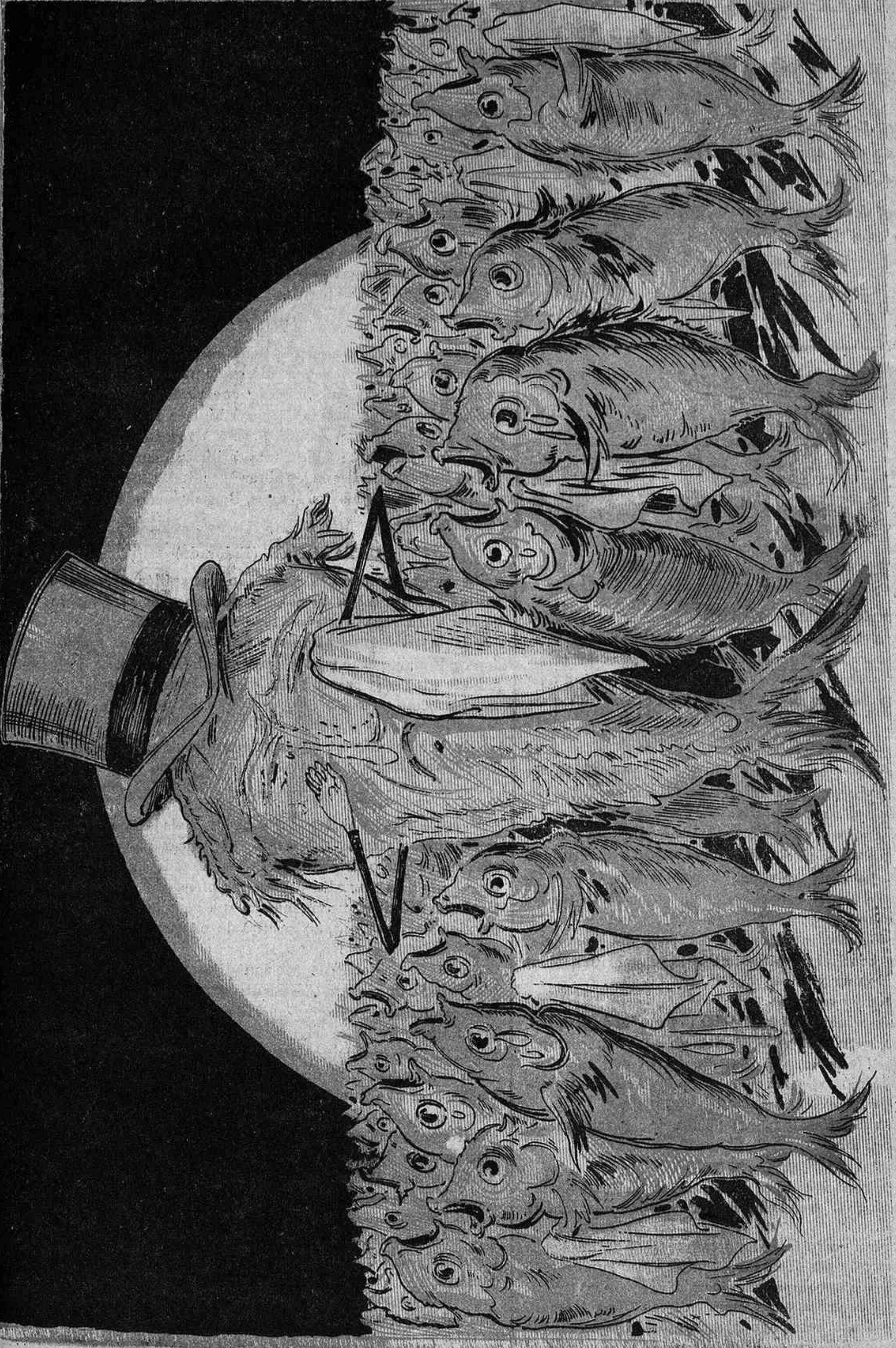
LA TOMASA

Es bon pop donya Ramona;
bancada ion dan Cigany
abans que s'arribi al lloc que tenen.

No sols el mar cia burros,
perque 'ns sigui que ni 's mulla:
pot sortir un ouro mes burro
qu' aquet DURRO de La Filla!

Si vols peix que t' aconsoli
arreplega aquesta paya
que es un peix que 's porta l' oli.
Tot l' any menjarás Pelayo!

— May mes no 'ns guardara la mar salada
ni l' escata 'ns daurara la llum del sol;
Plorem, peixos, plorèm qu' es arribada
l' hora de morir freqüits com un bunyol!

Bibliografía

De la cada dia mes important publicació setmanal *L' Atlàntida*, hem rebut las següents obras darrerament publicadas en son folletí:

[No s' pot dir! comedia en tres actes y en prosa estrenada ab èxit en lo teatro Principal la nit del 24 Octubre ùltim,

Un beneyt del cabás, juguet cómich en un acte original y en vers de D. Manel Ribot Serra, estrenada ab extraordinari èxit en lo teatro Romea.

Remerciem l' atenció qu' hem merescut á nostre apreciat colega.

LICEO

Per indisposició del director Sr. Nicolau, la inauguració dels grans concerts que deuen donar-se en la present temporada de Quaresma, tingué que aplassarse per avuy, en que s' executarán ademés de las dugas primeras sinfonias de Beethoven, la gran escena de la Consagració del Parsifal.

ROMEA

Cendras d' amor, es lo titol del quadro dramàtic de D. Ignasi Iglesias estrenat dilluns passat en la funció á benefici del primer actor y director Don Enrich Borrás.

Dita obreta, ab tot y ser fondament sentida, com que no es tan ben pensada, careix de la forsa sugestiva perque li falta la forsa del convenciment. Lo dolor d' aquell pare es veritable, pero l' misteri d' aquell dolor (que no te rés de misterios) hauria fet efecte si tingués més causa.

La execució sigué inmillorable per part del beneficiat (qui féu un benefici lluhidissim), secundat brillantment per la Sra. Monner y lo senyor Guitart.

L' autor sigué ovacionat.

Pera dilluns vinent, está anunciat lo benefici de la aplaudida primera actriu D.ª Adelina Sala ab *Lo Nuvi*, lo monolech *[May mes! (estreno)]* original de nostre estimat company de Redacció *Pepet del Carril* y el popular saynete de 'n Vilanova. *[Qui... compra maduixa!]*

Atesas las simpatias de la beneficiada li augurém un benefici brillantissim.

NOVETATS

Diumenge passat debutá la nova companyia de declamació italiana á qual frente hi figura la celebrada artista Sra. Mariani.

Hi havia gran curiositat pera admirar las qualitats dels nous artistas y de pas observar si elles eran superiors ó inferiors á las de la companyia que l' ha precedit.

Ab las tres obras fins avuy representadas *Dora*, *Il mondo della noia*, *Fernanda*, hem pogut observar que hi hem guanyat ab la adquisició dels artistas Sra. Pirovano y Srs. Masi y

Chiantoni, que han vingut á sustituir á la Sra. Campi y Srs. Ferrero y De Antoni.

En quant al Sr. Paladini que era un dels primers actors de la companyia, per are ab los actors que hem vist travallar no hem pogut comprender que ni hi hagués cap que pogués sustituir, per lo que si en lo sucesiu resulta aixis mateix, será molt sensible per la Sra. Mariani.

En las obras mencionadas, hem observat una irreprovable direcció, lo que honra molt al Sr. Pietriboni. Peraahir estava anunciat l' estreno de *Parigina*, obra de Becque, y pera avuy *Felicita Coniugale* de Valabregue (que 'ls maliciosos han cregut veurehi la obra *La Suripanta*, que segons un famós procés, deu senyalarse com á original)

Sembla que la nova direcció de la companyia, espera un resultat ab la varietat en lo cartell.

Celebrariam que ho logrés.

TIVOLI

Dissapte passat inaugurarà la temporada de Quaresma la companyia de sarsuela del Sr. Bérges y per are lo resultat ha sigut del tot satisfactori, puig encar que s' ha observat que als mes dels artistas los anys 'ls hi han fet una mala passada, demostran possehir qualitats recomenables què sens dupte farán que 's logri una brillant temporada.

Han lograt aplausos en las obras executadas, las Sras. Roça, Sola y Naya y los Srs. Bérges, Bueso, Guerra, Subirà y Banquells.

CATALUNYA (Eldorado)

Ha cridat novament la atenció lo maravillós espectacle titulat *Le ballet volant* de manera que aquest elegant teatro ha vist altra vegada estraordinaria concurrencia.

Si bé le *troupe* que executa *Le ballet volant* no hi ha fet nous estudis y per lo tant lo presenta ab las mateixas evolucions que l' any passat, s' ha vist clarament que hi ha mes perfecció en lo conjunt per lo que la ilusió de ser *ninfas voladoras* es complerta.

Com hem manifestat, aquet número ha sigut la pedra filosofal pera la taquilla, de o que 'ns alegrém.

GRAN-VIA

Notable èxit ha obtingut la comedia dels jermans Alvarez Quintero, titulada, *El patio*, puig encar que de trama senzilla, ja que podria desarrollarse ab sols un acte, està carregada dita comedia de escenas plenas de realitat, los tipos son dibuixats de ma mestra, y si bé n' hi ha algú de un xich caricaturisat, no resulta de exageracions grolleras.

En *El patio*, ademés de que son diálech es elegant y del tot literari, de manera que 'ns atrevim á assegurar que es la obra més ben cuidada y pulida que han fet dits ja cébres autors, hi ha en ella la seva nota sentimental que acaba de arrodonir la per complert.

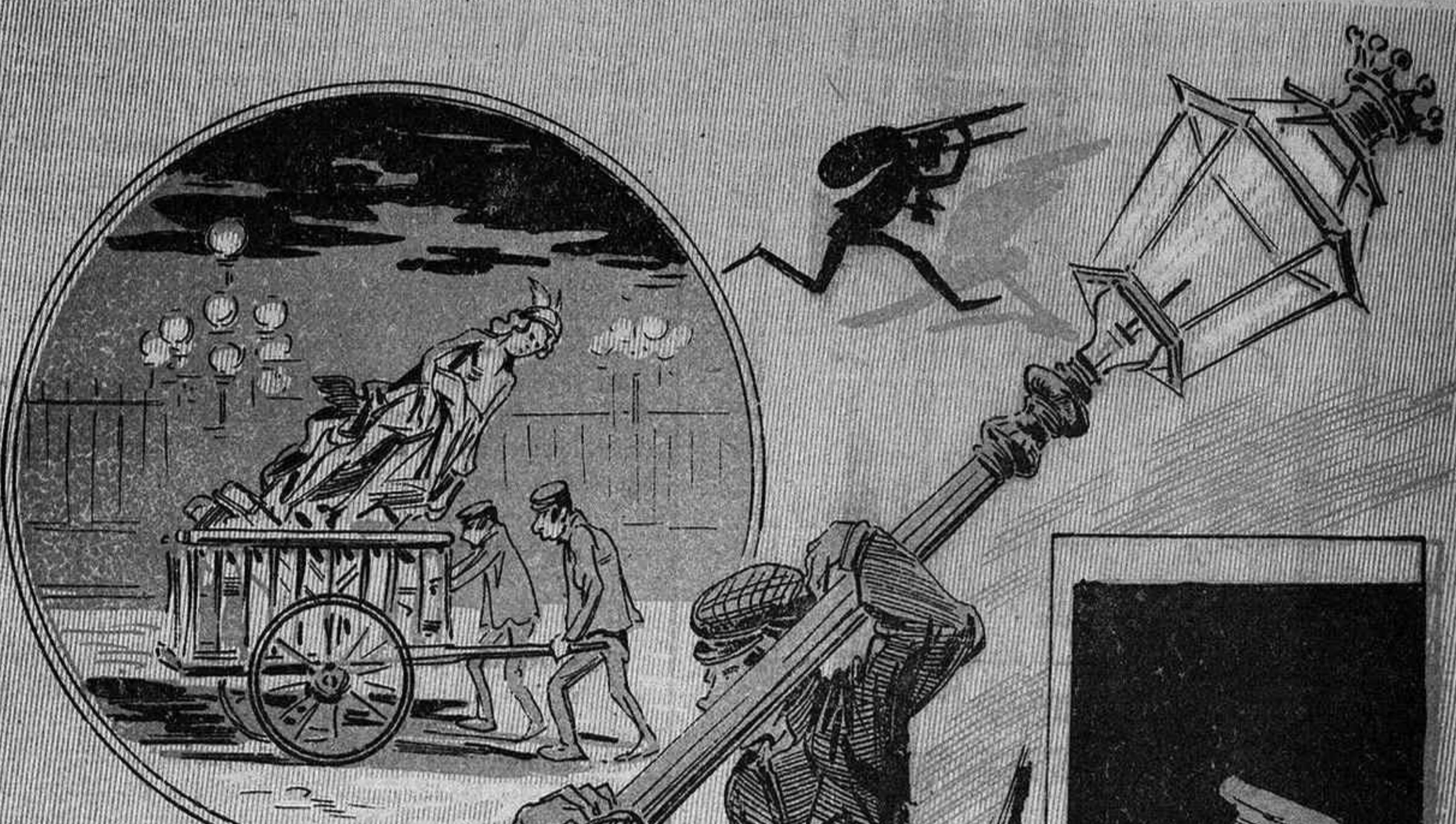
En la execució se hi distingí la Sra. García, atrevintnos á assegurar que duptém hi hagi altra característica que tregui més partit de son personatje. Als demés artistas, lo género de la fina comedia los vé un xich gran; ab tot, se hi distingeixen y senten aplausos.

La Empresa d' aquet teatro deferenta á las atencions del públich, ha contractat per un reduhit número de funcions á la *Bella Monterde*, coneguda per la rival de la Otero, la que 's distingeix, tant per sa elegancia y hermosura, com per l' art y chic que demostra possehir en los ballables que executa.

Ademés ha contractat á la tiple Sra. González-Díaz, la que debutará, demà divendres, ab *El duo de la Africana*.

UN CÓMIC RETIRAT.

LA TOMASA
LLADRES AL "PARQUE"

Els lladregots, si això dura
robarán fins l' escultura.

Van endurse 'n fa pochs días
molts fanals y canyerías.

Y aquets flavios mentrestant
continuan... vigilant.

- Neuza -

Allí... allí soch

Quan surt lo sol al matí
y desperta 'l rossinyol...
no 'm busqueu per la pineda
que no hi soch, no hi soch.

No 'm busqueu quan á l' hivern
plou y neva, ó be fa sol,
si no son las nou tocadas
que no hi soch... no hi soch.

Ni 'm busqueu pas al istiu
vora el mar, ni dins del bosch;
no 'm busquen fias á las doze
que no hi soch, no hi soch,

Quan á las vuyt al taller
esmorzan, prenent lo sol,
no 'm busqueu á la rodona
que no hi soch no hi soch.

No 'm busqueu en mij de donas
que no saig com el dijous,
ni al costat, ni de cap modo,
que no hi soch no hi soch.

No 'm busqueu á fora casa
que 'ls llençols m' agradan molt;
si voleu trobarme sempre
soch al llit... allí sols soch.

E. MORA.

Campanadas

Tenim lo disgust de participar als nostres llegidors, qu' ha sigut denunciat lo número 600 de LA TOMASA, posat á la venda 'l dijous de la última setmana.

Lo coneugut y reputat fabricant de xacolata D. Jaume Boix obsequia á sos favoreixedors ab una colecció de 49 cromos representant los tipos de donas de las 49 provincias de Espanya ananthi ademés inclosos los respectius escuts.

Es una colecció sumament curiosa y que creyén cridarà poderosament la atenció dels coleccionistas. Felicitém á dit industrial per lo bon acert que ha tingut y el mateix temps per l' important sacrifici que tal obsequi representa.

Afició á la lectura:

En la presó del Evéche, de Ginebra, lo regicida Luccheni, assessí de la emperatriu d' Austria, va agredir al director del establiment ab una clau, perque no li consentia la lectura de mes d' un llibre per setmana.

Que li dongui á llegar las obras de certos modernistas, y quan als vuyt días no hagi perdut l' afició, que 'm penjin,

Un acaudalat comerciant d' Alaska (Russia), ha donat tres millóns de rubles pera la creació d' una Universitat destinada á las donas.

De moment sols existirán en lo projectat centre docent la facultat de Medicina y las càtedras de Matemáticas y Ciencias Naturals.

¡Bravo pe 'l rumbós comerciant, pero temém que las aygüeras y coves de roba bruta en resultarán perjudicat !

Segona Babel:

Llegim que á Johannesburg (Transwaal), los criats, son cafres; las bugaderas, mulatas; los carnicers, húngaros; los forniers, inglesos; los sabaters, alemanys; los venedors d' hortalissa, indians; los carboners, xinos; los droguers, russos, y 'ls licoristas, americans,

¡Qualsevol se fá entendre en la ciutat esmentada!

Util als ebenistas y bastoners.

Pera lograr una imitació del ébano, s' agarra una fusta de fibra forta y apretada com la del faig y 's pinta ab una solució hidro-alcohólica de cánfora, donantseli des eguida una segona capa ab una solució acuosa de sulfat de ferro y tanino, que produheix un bonich tó negre.

Un cop sech lo pintat, se frega ab un raspall de pel dur y pols fi de carbó, alternant dita operació ab la de fregar la fusta ab una franelà empapada ab oli de llina sa y essencia de trementina.

Repetidas aquestas operacions tres ó quatre vegadas adquireix la fusta escullida un magnific color negre y permanent, que 's confón ab lo del ébano.

Un periódich burgalés, va publicar fa alguns días un article contra los balls de máscaras, celebrats en una societat de recreo, á la qual perteneixian gran número de militars.

Aquests, rabiosos pe 'ls atachs del periódich, anaren á la Redacció y trencaren tot lo material d' impremta.

Luego se dirigiren al Convent de Carmelitas, y 'ls obligaren á ballar un galop ab acompañament de clatelladas.

No pot alabarse la conducta dels guerreros, per mes qu' ab ella haurán après los altres de no ficarse allá ahont no 'ls demanan.

Un empleat del Arxiu del Sena (París), ha trobat lo testament de Ninon de Lenclos, la dona que posseïa 'l secret de semblar encare una pollita, quan ja havia traspassat los seus seixanta anys.

Varias jamónas s' han dirigit á dit empleat, demanantli si en lo testament se consignava la recepta usada per la célebre Ninon.

En lo teatro Príncipe de Gales, de Londres, s' ha estrenat un arreglo del drama de Zorrilla, *Don Juan Tenorio*.

La obra no ha tingut èxit.

Pero, si val á dir la vritat, fou degut lo fracàs á que 'ls actors inglesos no tenen lo temperament que 's necessita pera representar semblant obra.

Com en Chamberlain, no 'l té per cantar *peteneras*.

Gracias que canti la palinodia.

Le Matin, ha donat compte de que á Paris existeix una agencia pera la venda de títuls nobiliaris d' Espanya.

Entre aquesta agencia y la que á Mataró té estableguda 'l pare Arbussà al propi objecte, qui no pretengui ser noble, serà que li queda encare un res o de vergonya.

Dijous passat fou detingut un subjecte que 'l dinou de Febrer últim, fou llicenciat del penal de Saragossa.

Va capturársel ab motiu d' haver robat un parell de vestits de senyor.

¡Pobret! ¡Potser s' havia comés la ingratisitut de deixarlo sortir del penal ab la robeta de sobre!

A Burgos s' exhibeix una criatura que té dos caras. S' assegura qu' es un regenerador disfressat.

Lo Sr. España y Lledó, va presentar á las Corts una exposició dels mestres de la escola d' Orvija, demanant que se 'ls pagui.

¡Hi há peticions que no 's comprehen!

¡Qué no ho saben que la seva carrera es un privilegi per morirse de gana?

Convenient als que crean canaris.

Sabut es que 'ls canaris sufreixen una enfermetat, qu' ocasiona la perdua del brill y de la hermosa coloració de son plumatje, sent causa així mateix d' una debilitat que 'ls impossibilita, ó poch menos, de tenirse drets.

Lo seu cant es fosch y enrogallat, acabant per perdre completament.

Per curarlos aquesta enfermetat, deu donarse als canaris, tots los matins, una mica de pá blanch untat ab mel.

Primerament refusen aquets animalets aqueixa classe de menjar, pero prompte s' hi acostuman y acaban per desitarlo, lo qual los torna lo brill de son plumatje, 'ls reforça y emprenen altra volta sos cants interromputs.

Històrica

Lo Marqués de Bievre, al veure que dos cuyners anavan á trompadas 's va parà dihen:

— Qu' es aixó ¿que feu?

— Rés mi senyó — digue un quadrantse — es una bateria de cuyna en moviment.

E.

Telegramas

Del nostre servey... obligatori

EMBOLICAQUEFORT, á l' hora de tirar l' ayqua al seu molí; No us fiheu dels catalanistas, perque, com Odon que 'm dich, us juro que son reaccionaris.

Odon de Buen.

E-PARRAGUERA, á l' hora de tornar la pilota; No 'n som de reaccionaris, y si dupteu de ma paraula, pregunteuho á n' en Pi y Margall.

No us lo cregueu á l' Odon.

Marsal.

BARRA, á l' hora del negoci: Se venen á bon preu tituls nobiliaris y 's concedeixen privilegis de tota mena (pagan) hasta pera llegar llibres prohibits. ¡Visca la llana!

Un escarbat.

HISENDA, á l' hora de daurar la pildora: ¡Oh, 'l lliure cultiu del tabaco! ¡Seria un gran benefici pels agricultors espanyols! ¡Quina delicia 'l fumar lo tabaco cultivat á casa! ¡Pero qui es que s' atreveix á indisposarse ab l' Arrendataria?

Vilaverda.

ROMANSOS, á l' hora de rentar la cara ab un drap brut: Digueu á n' en Russinyol qu' al socorre ell y sos companys als damnificats per aquell incendi, han demostrat qu' ells y nosaltres tots som uns.

Camasso.

FOMENT, á l' hora de per una orella 'm entra y per l' altre 'm surt: Contesteu á n' en Camasso, qu' es lo nostre lema, fer bé sense mirar á qui, y que 'l nostre lema no hem deixat mai de cumplirlo. Procúeu que d' aixó se n' enteri en Gil Pela, puig segón tinch entés es molt flach de memoria.

Russinyol.

Se ven en bonas condicions un
MOTOR A GAS
 DE UN CABALL DE FORSA,
 sistema Escuder. Està en inmillorable estat; pot veurers funcionar en la Litografia de Ramón Estany, Sant Ramón, 6.—Barcelona.

LITOGRÁFIA BARCELONESA

— de Ramón Estany —

6, SANT RAMON. 6 — BARCELONA

LA TOMASA

Avants - Durant - y - Després de
la Quaresma

SECCIO DE TRENCA - CLOSCAS

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9—Pobl. català.	
1 6 3 3 8 3 5 6—	» »
1 6 3 3 8 3 6—	» »
1 6 3 8 7 6—	» »
4 5 6 7 6—	» »
4 2 3 6—	» »
4 2 3—	» »
1 6—Nota musical.	
9—Consonant.	
1 8—Vegetal.	
1 6 3—Poble català.	
4 2 7 6—	» »
9 2 3 8 4—	» »
1 8 3 3 6 7—	» »
1 2 7 4 8 4 6—	» »
1 2 7 4 6 7 8 4—	» »
1 2 3 3 8 1 8 4 6—	» »
4 6 9 4 2 3 4 6—	• »
4 2 3 3 6 9 6—Poble català.	
9 6 7 8 3 6—	» »
1 3 6 3 8—	» »
9 6 4 2—	» »
2 9 8—	» »
3 8—Nota musical.	
5—Vocal.	

8 9—Pessa catalana.	
9 2 6—Poble catalá.	
1 2 3 7—	» »
1 2 3 4 6—	» »
3 6 4 8 3 6—	» »
4 2 3 4 8 3 6—	» »
1 6 4 6 8 8 9 6—	» »
4 8 3 3 5 4 2 8 5—	» »
4 2 3 3 8 7 4 5—	» »
1 2 3 4 8 3 6—	» »
9 2 3 2 7 6—	» »
4 6 3 4 8—	» »
2 8 3 5—	» »
9 2 3—	» »
9 5—Vegetal.	
1—Consonant.	
4 8—Beguda.	
9 8 4—	»
4 6 9 2—Poble catalá.	
4 2 3 3 8—	» »
1 2 3 4 5 6—	» »
4 2 3 3 8 7 4—	» »
1 2 7 2 9 8 4—	» »
1 6 3 3 6 7—	» »
2 8 3 5 4—	» »
8 9 8 3—	» »

4 5 6—Parentiu.

1 5—Casi tot ne té.

7—Consonant.

JOAN ROCAVERT.

SOLUCIONS

À LO INSCRIPTAT EN LO NÚMERO 600

Mudanza—Pau, peu.

Tarjeta—dedicatoria— Domingo, Ramiro, Bernabé, Mus; Paulina, Pia, Camila; Vich, Albi, Mollet.

Tarjeta—A la vora del mar.

Logogrifo numérich—Botarell.

Geoglífich comprimit—Qui té mal hi busca remey.

LA TOMASA

PERIÓDICH FÉ TIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre . . . 1'50 pessetas

Cuba y Puerto Rico, » » 2'50 »

Extranger, » » 2'50 »

Número corrent 0'10 »

Tota reclamació podrà dirigir-se à la Redacció y Administració de dit periódich,

— 6, SANT RAMON, 6 —